

ТАҚРИЗИ РОҶБАРИ ИЛМӢ

Доктори илмҳои филологӣ, профессор Максудов Бадриддин ба диссертатсияи Фатулоҷони Умарзода дар мавзуи «Хумоми Табрэзӣ ва хусусиятҳои ғоявию бадеии ғазалиёти ӯ».

Фатулоҷони Умарзода (шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон) дар соли 2014 факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, соҳиби касби «Филолог. Муаллим» гардидааст. Дар солҳои 2015-2018 дар шӯбаи рӯзонаи аспирантураи назди кафедраи таърихи адабиёти тоҷики ДМТ таҳсил кард. Аз соли 2016 то соли 2019 дар Коллеҷи муҳандисию омӯзгории ш. Душанбе ба ҳайси омӯзгори забон ва адабиёти тоҷик кор кард. Ҳоло дар вазифаи мудирӣ редаксияи фарҳанги мардуми тоҷики Сарредаксияи илмии Энциклопедияи Миллии Тоҷик фаъолият дорад.

Фатулоҷони Умарзода дар чараёни таҳсили аспирантура ва баъд аз он тавонист худро ба ҳайси як муҳаққиқи ростин, масъул, поквичдон, бофаросат, пурҷустуҷӯ ва ҳамзамон, хеле хоксор муаррифӣ намояд. Чунин маълум шуд, ки ӯ дар қори таҳқиқи адабӣ майлу иштиёқи зиёд ва масъулияти баланд дорад. Мавсуф ҳанӯз дар давраи донишҷӯияш нисбат ба таҳқиқи шеъри классикии форсу тоҷик, махсусан, ғазал ва суннатҳои он аз худ рағбати зиёд зоҳир менамуд ва дар ҳамоишҳои илмии донишҷӯён бо гузоришоти ҷолиби илмӣ иштирок мекард. Аз ҳамин хотир, ҷиҳати омода намудани диссертатсияи номзадӣ мавзуи «Хумоми Табрэзӣ ва хусусиятҳои ғоявию бадеии ғазалиёти ӯ»-ро интихоб кард.

Дар раванди таҳсили давраи аспирантура ва пас аз он Фатулоҷони Умарзода дар самти таҳқиқи аҳволу ашъори Хумоми Табрэзӣ ва хусусиятҳои ғоявию бадеии ғазалиёти ӯ қобилияти хеле хуби таҳқиқ аз худ зоҳир намуд ва ҳамаи маслиҳатҳои илмиро ба эътибор гирифта, масъалаҳои душвору гуногуни марбут ба ғазалҳои Хумомро мустақилона ҳаллу фасл мекард. Ҳамчунин, дар иртиботи шеъри классикии форсу тоҷик аз адабиётшиносии ватанию хориҷӣ маводди зиёди назарӣ ҷамъоварӣ карда, раванди таҳаввул ва инкишофи жанри ғазалро дар амали эҷодии шуаро мӯшикофона омӯхт.

Дар натиҷа, мавсуф муваффақ бар он шуд, ки бо далоили муътамад ғазалиёти Хумомро аз ҷиҳати таҷассуми ғоя ва бадеият таҳқиқ карда, ҳамзамон, ҳунари шоирӣ ӯро дар сурудани ғазал аз нигоҳи сохтору эҷоди маъно баррасӣ намояд ва аҳаммиати маърифатӣ зебоишносии ғазалҳои вайро ба субут расонад. Он ҳам лозим ба тазаккур аст, ки Фатулоҷони

Умарзода дар илми адабпажӯҳии ватанӣ ва хориҷӣ дар партави таҳқиқи батааннӣ ва равишманди замони ҳозира аввалин шуда мавзуи матраҳнамудаашро ба таври яклухт таҳқиқ кард ва предмети таҳқиқашро ба муомилоти илмӣ ворид намуд. Мавсуф, махсусан, бо омӯзишу баррасии маъниофарӣ ва ҳамчунин, вазн ва орояҳои бадеии ғазалиёти Хумом қудрати халлоқияти адабӣ ва мусиқии дохилию канории ғазалҳои шоирро хуб таҳқиқ намуда, тавонист мулоҳизоти хеле ҷолиби илмӣ баён намояд. Инҳо тозатарин ҷанбаҳои кори илмии ин муҳаққиқи ҷавон аст. Фатулоҷони Умарзода дар таҳқиқи худ аз равишҳои илмии замони ҳозир, аз қабилӣ сохторшиносӣ, омӯри ва таҳлилиро истифода карда, ба натиҷаҳои нави илмӣ ноил гардид, ки дар айният ва дурустии онҳо ҳеҷ гуна шакку шубҳае вучуд надорад.

Баррӯйиҳам, аз шахсияти илмии Фатулоҷони Умарзода ва мутолиаи диссертатсияи ӯ дар мавзуи «Хумоми Табрэзӣ ва хусусиятҳои бадеию ғоявии ғазалиёти ӯ» метавон ҳукм кард, ки мавсуф як корманди илмии пухтаву расида ва қобил дар назар меояд ва сазовор барои гирифтани дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ мебошад.

Роҳбари илмӣ:

доктори илмҳои филологӣ,
профессори кафедраи
таърихи адабиёти тоҷики ДМТ

Мақсудов Бадридин

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, к. Бобо Ҳамдамов, 30, ҳучраи 9.
Телефон: (+992) 919-13-98-19
E-mail: Maksudov-@mail.ru.

Имзои Б. Мақсудовро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
5 июни соли 2024

Тавқиев Э. Ш.

Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17.
Телефон: (+992-37) 221-62-25; факс: 227-15-10.
E-mail: info@tnu.tj